

Medexpress, 2019-09-11 09:34

Grypa:

Sezon szczepień z poślizgiem, ale za to z nową szczepionką donosową

Opóźnienia w dostawach szczepionek przeciw grypie nie dotyczą jedynie naszego kraju.

Podczas debaty **Flu Forum** (10 września) eksperci Ogólnopolskiego Programu Zapobiegania Grypie (OPZG) wezwali do szczególnej mobilizacji w obliczu opóźnionych dostaw szczepionek przeciw grypie.

Podczas Debaty zwrócono uwagę na konieczność zwiększenia dostępności do szczepień m.in. poprzez umożliwienie szczepień w aptekach. Spotkanie było także okazją do podpisania Manifestu Ekspertów Unii Europejskiej na rzecz upowszechnienia szczepień przeciw grypie.

WARTO PRZECZYTAĆ
Flu Forum - oglądaj online

Opóźnienia w dostawach szczepionek przeciw grypie nie dotyczą jedynie naszego kraju. Co roku pod koniec lutego Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wydaje zalecenia dotyczące składu antygenowego szczepionek przeciw grypie na nadchodzący sezon epidemiczny. W tym roku, proces

ten, ze względu na potrzebę dokładniejszej analizy szczepów wirusa A/H3N2, wydłużył się o miesiąc, powodując opóźnienia w procesach produkcyjnych. Z tego powodu szczepienia najprawdopodobniej rozpoczną się w II połowie września, co może wpłynąć na zmniejszoną wyszczepialność lub doprowadzić do niedoborów szczepionek ze względu na skumulowanie pacjentów chcących się zaszczepić.

Eksperci zebrani na Flu Forum zgodnie przyznali, że **na szczepienie nigdy nie jest za późno** i zalecili wykonywanie szczepień w dowolnym momencie sezonu szczepień (wrzesień-grudzień). Wskazali na wysoką skuteczność szczepień przeciw grypie także później, w trakcie trwania sezonu grypowego. Najistotniejszy jest nie miesiąc zaszczepienia, ale czas potrzebny na wykształcenie odporności, czyli ok. 2-3 tygodnie.

Grypa najczęściej atakuje zimą – szczyt zachorowalności przypada **w pierwszych trzech miesiącach roku**. W przypadku seniorów, dzieci, kobiet w ciąży czy przewlekle chorych szczepionka przeciw grypie zapobiega nie tylko zachorowaniu, ale przede wszystkim wystąpieniu groźnych dla zdrowia i życia powikłań pogrypowych. Prawdopodobieństwo ich wystąpienia wśród osób po 65 roku życia wzrasta niemal trzykrotnie. W tej populacji wiekowej odnotowano aż 90% zgonów wywołanych grypą i jej powikłaniami.

Wyszczepialność seniorów powoli wzrasta, głównie za sprawą 50% refundacji szczepionek przeciw grypie wprowadzonej rok temu. By zwiększyć ochronę osób starszych uczestnicy debaty wskazali na potrzebę umieszczenia szczepionek przeciw grypie **na liście bezpłatnych leków dla seniorów 75+, kat. „S”**. Zaapelowali także o wprowadzenie szczepionki przeciw grypie do postulowanego przez rząd projektu ustawy i spisu leków bezpłatnych dla kobiet w ciąży, leki w kat. „C”.

- U kobiet w ciąży zachorowanie na grypę może wiązać się ze skutkami wykraczającymi daleko poza skutki infekcji wirusowej, powodując także ryzyko dla nienarodzonego dziecka. 55% powikłań grypy występuje u kobiet w drugim lub trzecim trymestrze ciąży i są to najczęściej zapalenie płuc, ostra niewydolność oddechowa u matki, zwiększone ryzyko poronienia, porodu przedwczesnego, obumarcia wewnątrzmacicznego płodu, zaburzenia rytmu serca u płodu, zwiększone ryzyko rozwiązania ciąży cięciem cesarskim. Dodatkowo szczepienie przeciw grypie kobiety w ciąży chroni również jej nienarodzone dziecko, nawet do 6 miesiąca już po jego urodzeniu – tłumaczy dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch, ekspert OPZG.

Tegoroczny sezon grypowy będzie wyjątkowy również za sprawą wprowadzenia **nowej szczepionki przeciw grypie dla dzieci, podawanej donosowo**, wskazanej dla dzieci od 2. do 18. roku życia. Goście Flu Forum wyrazili nadzieję, że nowa nieinwazyjna forma szczepień zwiększy bardzo niski, jednoprocentowy poziom zaszczepienia dzieci przeciw grypie.

Jedną z przyczyn niskiej wyszczepialności jest ograniczona wydolność systemu, w którym realizowane są szczepienia. Uczestnicy debaty poruszyli kwestię możliwości usprawnień dotyczących realizacji szczepień przeciw grypie w zakładach opieki zdrowotnej. Postulują rozszerzenie kompetencji pielęgniarek, które po odpowiednim przeszkoleniu będą mogły wykonać badanie kwalifikujące przed szczepieniem oraz przepisywać szczepionki. Istotną kwestią, na którą zwrócili uwagę, jest także **potrzeba wyeliminowana kilku barier prawnych**. Jednym z rozwiązań, które może znacząco usprawnić wykonywanie szczepień i w konsekwencji wpłynąć na zwiększoną wyszczepialność jest umożliwienie zakupu szczepionek przez prywatne gabinety.

Kolejnym pomysłem w zakresie zwiększenia dostępności szczepień jest **umożliwienie realizacji szczepień w aptekach**, zarówno przez pielęgniarki, jak i farmaceutów. Dowodem na skuteczność tej inicjatywy są doświadczenia 12 państw europejskich, w których takie rozwiązanie już funkcjonuje.

- Szczepienia w aptekach pozwalają odciążyć system opieki zdrowotnej, ułatwiają dostęp do szczepień i przyczyniają się do podniesienia poziomu wyszczepialności przeciw grypie, który w naszym kraju jest

zastraszająco niski. Zdecydowanie więc powinniśmy korzystać ze standardów europejskich w tym zakresie, tym bardziej, że ten trend został już potwierdzony w Dokumencie Polityki Lekowej na lata 2018-2022, zapowiadając wprowadzenie tego rozwiązania w Polsce – podkreśla prof. dr hab. med. Adam Antczak, przewodniczący Rady Naukowej OPZG.

Poprawa dostępu do szczepień ochronnych przyświeca nie tylko twórcom i partnerom Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy, ale stanowi także jeden z dziesięciu priorytetów polityki lekowej naszego państwa na lata 2018-2022.

Tegoroczne Flu Forum było także okazją do podpisania **Manifestu Ekspertów Unii Europejskiej na rzecz upowszechniania szczepień przeciw grypie**. Głównym celem deklaracji są wzmożone działania na rzecz zwiększenia poziomu wyszczepialności przeciw grypie w Europie, prowadzące do zmniejszenia obciążenia związanego z chorobą, a tym samym do poprawy stanu zdrowia i jakości życia obywateli. OPZG dołączyło się do tej ważnej i słusznej inicjatywy europejskiej wspieranej przez najważniejsze organizacje zdrowia publicznego w Europie. Manifest może podpisać każdy z nas na stronie: www.opzg.pl.

Źródło: OPZG